

A TESZTKITÖLTÉS NÉHÁNY JELLEMZŐJE ONLINE KÖRNYEZETBEN: A TESZTBEN VALÓ MOZGÁS ÉS A VÁLASZOK MÓDOSÍTÁSA 1–6. ÉVFOLYAMOS DIÁKOK KÖRÉBEN

Kinyó László *, Dancs Katinka **

** SZTE Neveléstudományi Intézet*

*** SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola*

Kulcsszavak: online tesztelés; logfile-elemzés; mérés-értékelés kisiskoláskorban

A hazai mérési-értékelési kultúra – a nemzetközi trendekkel összhangban – törekszik a számítógépes tesztelés meghonosítására. A kutatások ennek megfelelően vizsgálják például a papíralapú és az online tesztváltozatok ekvivalenciáját (Hülber és Molnár, 2013), illetve a tesztkörnyezet megváltozásából eredő lehetséges hatásokat (Tóth, Molnár, Hódi és Csapó, 2011). Az IKT-val támogatott tesztelés során a kitöltés körülményeit rögzítő logfile-ok a kitöltők tesztkörnyezettel való interakcióiról is információt szolgálhatnak. A nemzetközi kutatások a feladatokra történő visszatérések gyakoriságát, a tesztkitöltés idejének alakulását, valamint a tanulók teljesítményének esetleges változását vizsgálták a megoldott feladatokra történő visszalépések függvényében (Bodmann és Robinson, 2004; Vispoel, 1998, 2000). A hazai kutatások eddig a feladatra történő visszatérések és a teszttel töltött idő teljesítménnyel való összefüggését vizsgálták (I. Kinyó és Dancs, 2015; Vidákovich, 2014), azonban nem rendelkezünk információval a kisiskolás tanulók online tesztkörnyezetben való mozgásáról és a válaszok módosításának teszteredményekben kimutatható hatásáról. Kutatásunkban 1–6. osztályos tanulók (N=926) online tesztkörnyezetben nyomon követhető navigációs viselkedését vizsgáltuk. Arra a kérdésre kerestük a választ, hogy online tesztek esetében a diákok visszatérnek-e a már megtekintett/megoldott feladatokra, illetve egy-egy évfolyamon belül különböznek-e a korábbi feladatoldalra visszatérők és a visszalépés opcióját nem használó diákok teszteredményei. A tanulók összehorgonyzott, állampolgári tudást mérő online tesztekkel töltötték ki az eDia-platformon. A tesztkitöltés sajátosságait (pl. a feladatoldalon eltöltött idő, korábbi oldalakra történő visszalépések száma) a rendszer által rögzített logfile-ok tartalmazzák, melyekből számos új változó definiálására nyílt lehetőség. Eredményeink szerint azon diákok aránya, akik a tesztkitöltés során legalább egyszer éltek a visszalépés lehetőségével (kipróbálták az 'előző' feliratú navigációs gombot), évfolyamról évfolyamra folyamatosan csökken: az 1. évfolyamon még a diákok 49%-ára jellemző, azonban 6.-ban már csak a diákok 30,2%-a használta ezt a lehetőséget. A navigációs gombot legalább egy alkalommal használó, korábbi feladatoldal(ak)ra visszatérő diákok eredményei egyik évfolyamon sem különböznek szignifikánsan azokétól, akik visszalépés nélkül oldották meg a tesztet. Eredményeink több szempontból is előremutatóak lehetnek. A papíralapú tesztek esetében nem rendelkezünk eredményekkel a kitöltés során tanúsított tanulói viselkedésről, így a témában folytatott kutatásunk az online tesztkörnyezetre jellemző viselkedés megismerését segíti. Mindemellett az eredmények támpontot adhatnak a további online mérések megtervezéséhez, a tanulók tesztelés közbeni viselkedéséhez illeszkedő online tesztek készítéséhez.